

Den demokratiske risikoaversion

Indhold

Baggrund og fokus	2
Den demokratiske fred	5
Demokratiets træge effekter	6
Operationalisering af demokratisk erfaring	7
Risikoperception	9
Prospect Theory.....	10
Operationalisering af risikoperception.....	11
Kodning.....	12
Metoder og datakilder.....	16
Produktet – foreløbig disposition for projektet	17
Vejledning.....	18
Litteratur.....	19

Den demokratiske risikoaversion

“The fact is that one side thinks that the profits to be won outweigh the risks to be incurred, and the other side would rather avoid danger than accept an immediate loss”

- Thukydide

Baggrund og fokus

En af de største vanskeligheder i stormagters udenrigspolitik i det moderne statssystem er at håndtere udfordringer fra små, tilsyneladende risikovillige stater og statslignende aktører. De fleste af de risikovillige stater er enten fuldt ud autokratier eller unge og ustabile demokratier, der balancerer et sted mellem folkestyre og fåmandsvælde. Lige nu ses dette grænseland mellem demokrati og autokrati tydeligt i Nordafrika og Mellemøsten, hvor det sidste halve års løbeild af demokratiske opstande uvægerligt vil kræve stormagternes udenrigspolitiske opmærksomhed i årene frem. I medier og ministerier verden over høres spørgsmålet om, hvorvidt området vil udvikle sig til en zone af fredelige og risikoaverse demokratier eller forblive rigt på risikovillige og krigeriske autokrater.

Som der efterhånden er konsensus om inden for det meste af IP-feltet, er det svært at forklare og forudsige stateres handlinger i specifikke situationer med relativt få variable (se fx Waltz, 1988: 620). Hvorvidt et bestemt land i Nordafrika eller Mellemøsten vil udvikle sig fredselkende og risikoavert, er umuligt at svare på blot ud fra den information, at det skulle være blevet et demokrati. Med et probabilistisk syn på variablene risikovillighed og demokrati kan man derimod forsøge at finde et estimat for deres generelle sammenhæng samt deres virkning på stateres tilbøjelighed til ufredelig adfærd.

Ud fra Kants betragtninger om, at demokratier generelt skulle agere mindre risikovilligt, fordi de risikoaverse og her medbestemmende borgere selv skal bære omkostningerne af fejlslagen udenrigspolitik, undersøger Weitsman & Shambaugh sammenhængen mellem et lands risikovillighed og dets styreform. Forfatterne finder en positiv korrelation mellem risikoaversion og demokrati af en vis konsolidering (Weitsman & Shambaugh, 2002: 307). Weitsman & Shambaugh slutter, at den positive effekt af demokrati på risikoaversion medfører en generel negativ effekt af demokrati på sandsynligheden for konflikt. Demokratier er mere risikoaverse end autokratier og derfor mere fredelige.

Det er denne sammenkædning af demokrati og risikoaversion og derigennem af demokrati og fredelighed, som projektet vil undersøge. Dette anspores af emnets policy-aktualitet samt af problemer og uudnyttede muligheder ved de tidligere anvendte tilgang.

Først og fremmest er der i litteraturen ikke megen støtte at hente til en sådan generel, *monadisk* demokratisk fredstese, som Weitsman & Shambaugh's konklusion indebærer. Dette kan imidlertid skyldes en ufuldstændig konceptualisering og operationalisering af selve demokrati-variablen, som ikke tager hensyn til, at et land ikke straks bliver et fuldbyrdet demokrati på første valgdag.

En problematisk operationalisering gør sig også gældende ved Weitsman & Shambaugh's mål for risikoaversion, der anvender alliancestrukturer som proxy for en stats risikoaversion. Som forfatterne også selv er inde på, kan en stats alliancer lige så meget være et mål for *andre stater's* præferencer i forhold til den pågældende stat, som det kan måle dennes præferencer for risiko. Ydermere er alliancestrukturer forholdsvis statiske, mens meget eksperimentel litteratur inden for økonomi og psykologi viser, at aktører udviser dynamik i risikovillighed, alt efter hvordan de *framer* en konkret situation.

Disse problemer må behandles, før der kan fælles dom over demokratiers mulige risikoaversion og fredelighed.

Projektet vil konkret bidrage til litteraturen om demokrati og risikovillighed ved følgende fire punkter:

-
- Dyadiske og monadiske analyser af den demokratiske fredstese, hvor variabelen *demokrati* er operationaliseret som *demokratisk erfaring*. En tilgang, der er på sit spædeste stadie inden for studiet af økonomisk vækst (se Gerring et al, 2005; Persson & Tabellini, 2009 og vedlagte speciale) og endnu ikke er blevet appliceret på den demokratiske fredstese eller demokratiers præference for risiko¹.
 - Heri indsættes forskellige mål for risikoperception for at undersøge, om demokratiers påståede fredelighed kan skyldes deres præferencer for risiko.
 - Dyadiske og monadiske analyser af demokratiets effekt på stater's forskellige framing af risiko, hvor der tages udgangspunkt i *Prospect Theory's* centrale påstand om, at aktører opfatter risiko forskelligt, alt efter hvordan de risikable muligheder frames. Demokratiets forhold til risikoperception på makroniveau er så vidt vides udforsket kvantitativt².
 - I tilgift til undersøgelsen af demokratiets effekt på risikoperception, undersøges effekten af en række andre variable i et forsøg på at øge den generelle anvendelighed af Prospect Theory.
-

Jeg vil nu foretage en kort gennemgang af den eksisterede litteratur omkring den demokratiske fred og risikoperception.

Dette vil munde ud i identifikationen af nogle betydelige huller omkring den helt centrale operationalisering af de to variable i den empiriske litteratur, hvorefter dette projekts konkrete forskningsdesign for udfyldning af disse huller vil blive opstillet.

¹ En gennemgang af artikler, som ifølge *Web of Knowledge* citerer Gerring et als ophavsartikel til operationalisering af demokratisk, finder ingen anvendelse af variabelen på den demokratiske fredstese.

² En gennemgang af artikler, som på *Web of Knowledge* fremkommer ved søgning på en række kombinationer af demokrati, demokratisk erfaring, risikoperception og Prospect Theory, finder ingen kvantitativ udforskning af fænomener's sammenhæng på makroniveau.

Den demokratiske fred

Demokratiets virkning på stateres fredelighed og risikopræferencer har været genstand for akademisk opmærksomhed, siden Thukydids beretning om den Peloponnesiske Krig (Strassler, 1996) og fik for alvor vind i sejlene med Kants postulat om en monadisk demokratisk fred i sit essay *Perpetual Peace* (Kant, [1795] 1991).

I modsætning til Kant betragter Thukydid bestemt ikke demokratier som generelt mere fredelige end autokratier. Hvor autokratiske Sparta i større slag måtte supplere sine *hoplitter* med store masser af tvungent indkaldte *heloter*, var de fleste Athenske soldater frie, nogenlunde velbetalte og havde en aktie i at forsvare deres politiske system. Thukydid fandt således demokratier mindst lige så villige til at gå krig som autokratier, fordi de folkestyrede stater kunne regne med langt mere motiverede soldater (Russett, 2009: 17)

Nutidens kvantitative forskning giver da heller ikke særligt meget støtte til Kants påstand om de generelt fredelige demokratier (Rousseau, 2005: 2), mens forskellige modificerede versioner af fredstesens har klaret sig bedre over for moderne metoder (Small & Singer, 1976).

Særligt den *dyadiske demokratiske fredstese*, ifølge hvilken demokratiske par af stater har mindre tendens til krig end andre par, har vist sig robust, og er nu én af de få samfundsvidenskabelige hypoteser, der kan komme i nærheden af at være accepteret som generelt gældende lovmæssighed (Owen, 2004: 605)³.

Meget af teorien bag den dyadiske sammenhæng er en videreudvikling af Kants oprindeligt monadiske teori. Ifølge Kant er en af de mest fundamentale grunde til demokratiets fredelige og risikoaverse indflydelse, at det er folket – som jo kommer til at bære hovedparten af omkostningerne ved krig – der skal tage beslutningen om at gå i krig:

"If the consent of the citizens is required in order to decide that war should be declared (and in [a republican] constitution it cannot but be the case), nothing is more natural than that they would be very cautious in commencing such a poor game, decreeing for themselves all the calamities of war" (Kant, [1795] 1974: 790-792)

En sådan modererende effekt på stateres krigslyst og risikovillighed findes ikke i autokratier, fordi de få mennesker, der tager beslutningen om at gå i krig, ikke selv udsættes for dens omkostninger.

Denne monadiske forklaring er blevet modificeret til at forklare den specifikt dyadiske fred. I disse varianter er en del af tilbageholdenheden i demokratier betinget af forventninger til andre stater. Hvis et demokrati står over et andet demokrati, vil det forvente fredelig opførsel, fordi den anden stats borgere også vil værge sig for at bære en krigs omkostninger. Dette mønster er gensidigt forstærkende, eftersom den første demokratiske stats principaler ved, at modparten vil tænke på samme måde, hvilket øger sandsynligheden for, at begge fravælger konflikt. Over for en autokratisk stat vil et demokrati derimod ikke være tilbageholdende, da man ikke har nogen grund til at forvente specielt fredelig og risikoavers opførsel (Kinsella, 2005: 453).

³ For empirisk støtte til den dyadiske demokratiske fredstese se især diverse studier af Bruce Russett: Russett & Starr, 1981; Russett, 1990; 1993; Maoz & Russett 1993; Oneal & Russett 1997; 1999a; 1999b; 2001a; 2001b.

Ydermere fremdrager den dyadiske litteratur Kants ide om, at demokratiske stater har fælles moralske værdier, hvilket leder til dannelse af en såkaldt *pacific union* mellem dem. Unionen er ikke en eksplicit fredstraktat, men en implicit zone af fred baseret på et fælles moralsk fundament i alle demokratier (Jackson & Sørensen, 2007: 111).

Disse kausalmechanismer testes i litteraturen med forskellige indikatorer på demokrati, hvoraf de fleste er kontinuerte niveau-variable og nogle få dikotome dummy-variable (Bayer & Bernhard, 2010: 85-86). Som beskrevet kommer langt størsteparten af analyserne frem til, at den demokratiske fredstese holder vand dyadisk, men ikke monadisk.

Dette projekt vil argumentere for, at disse operationaliseringer af demokrati ikke er tilstrækkelige i forhold til testning af de to kantianske kausalmechanismer. En korrekt operationalisering vil fremme en mere valid testning af både de generelle monadiske og dyadiske fredstese samt af demokratiets indirekte effekt på konflikttilbøjelighed gennem risikovillighed. Eftersom demokratiets er feltets primære undersøgelsesobjekt, er en indholdsvalid operationalisering aldeles essentiel.

Operationaliseringerne vurderes at være utilstrækkelige, idet de ikke tager hensyn til de *træge effekter* af demokratiet.

Demokratiets træge effekter

Hvor meget den folkelige indflydelse kan mindske demokratiers risikovillighed dels over for hinanden og dels over for andre stater, afhænger af muligheden for folkelig indflydelse, samt af måden hvorpå denne indflydelse udøves.

En befolknings evne til at udøve indflydelse på statens adfærd er imidlertid ikke kun en funktion af den konkrete type regime i et land, men også en funktion af folket selv. Selvom et autokratisk land fra den ene dag til den anden fik tildelt perfekte, formelle demokratiske institutioner, ville det tage lang tid for folket, pressen og civilsamfundet at oparbejde den kompetence det kræver at udøve den ønskede indflydelse på statens udenrigspolitiske adfærd. Folkets evne til at skelne mellem gode og dårlige policies, statsmænd og demagoger og selvforsvar og krigsmageri må nødvendigvis være kraftig præget af *læringseffekter* (Gerring et al, 2005: 331).

Sådanne træge effekter af demokrati vil givetvis være endnu mere betydelige for dannelse af Kants *pacific unions*. Disse unioner baseres på et fælles normativt fundament, hvilket i både den sociologiske og økonomiske litteratur om dannelse af uformelle institutioner betragtes som en ekstraordinært træg størrelse. Williamson vurderer eksempelvis, at det tager mellem 100 og 1000 år for en norm at ændre sig (Williamson, 1998).

Det kan derfor på ingen måde antages, at befolkningen i et autokratisk land øjeblikkeligt opbygger de demokratiske normer, som er nødvendige for den kantianske kausalmechanisme, blot fordi der vedtages en konstitution og afholdes frie valg til parlamentet.

Det er en forholdsvis banal, men alligevel bemærkelsesværdigt overset pointe i den kvantitative del af litteraturen om demokratisk fred, at "*Democracy does not spring upon the world full grown*" (Schweinitz, 1959: 404).

Operationalisering af demokratisk erfaring

Gerring et al operationaliserer et lands *niveau* af demokrati ved det meget udbredte demokratimål *polity2* fra Gurr, Jagers & Moores Polity IV-projekt. Denne kontinuerte variabel går fra -10 (mest autokratisk) til 10 (mest demokratisk).

Forfatterne akkumulerer *polity2*-værdier for hver stat i det moderne statssystem fra år 1900 til 2000 ved at tildele hvert landeår i tidsserien en værdi for demokratisk erfaring bestående af summen af alle tidligere års *polity2*-scores. Hertil anvendes en itererende funktion af formen:

$$P_{stock}(t, i) = P_{stock}(t-1, i) * (1 - \delta) + P_{flow}(t, i)$$

$P_{flow}(t, i)$ angiver et bestemt lands (i) *polity2*-værdier i et bestemt år (t). $P_{stock}(t-1, i)$ angiver det forrige års akkumulerede værdier. I det første år af tidsserien (hos Gerring et al 1900) består demokrati-stocket altså kun af flowet; den tildelte *polity2*-værdi. Parameteren δ (delta) repræsenterer en nedslidningsrate, der angiver, hvor stor en del af forrige års demokratiske erfaring, som sættes til at henfalde hvert år. Gerring et al anvender $\delta = 0,01$, således at demokrati-stocket deprecieres med 1 % hvert år for alle lande til alle tider.

De næsten 8000 landeår, som Polity IV-projektet ikke har kodet, tildeler Gerring et al imidlertid enten ingen værdi, eller også kodes de efter et voldsomt grovmasket kodeskema. Eksempelvis får alle europæiske kolonier *polity2*-værdien "0", hvilket svarer til midterpunktet mellem det maksimale autokrati og det maksimale demokrati. Der kan ikke herske nogen tvivl om, at styreformene på fx Elfenbenskysten eller i Kong Leopolds Fristaten Kongo i starten af det tyvende århundrede dårligt kan siges at indtage en mellemposition på et kontinuum fra autokrati til demokrati.

Udover den meget grove kodning springer det også i øjnene, at Gerring et al først påbegynder akkumuleringen i år 1900. I lyset af, at litteraturen om normdannelse vurderer, at normer kan tage op imod 1000 år at ændre, forekommer dette at være et noget sent starttidspunkt.

Selvom demokrati, som vi kender det i dag, overvejende er et fænomen af det tyvende århundrede, findes der en hel del variation i regimetyper før år 1900. Så længe der er variation i styreformene at akkumulere, er det mindre væsentligt, om der er tale om, hvad nutiden forstår ved demokrati. Skellet mellem erfaring med totalitære enevældere og stammebaserede oligarkier kan sagtens tænkes at være lige så betydeligt for normer og læringseffekter, som skellet mellem erfaring med demokrati med alment valgret og demokrati med begrænset valgret.

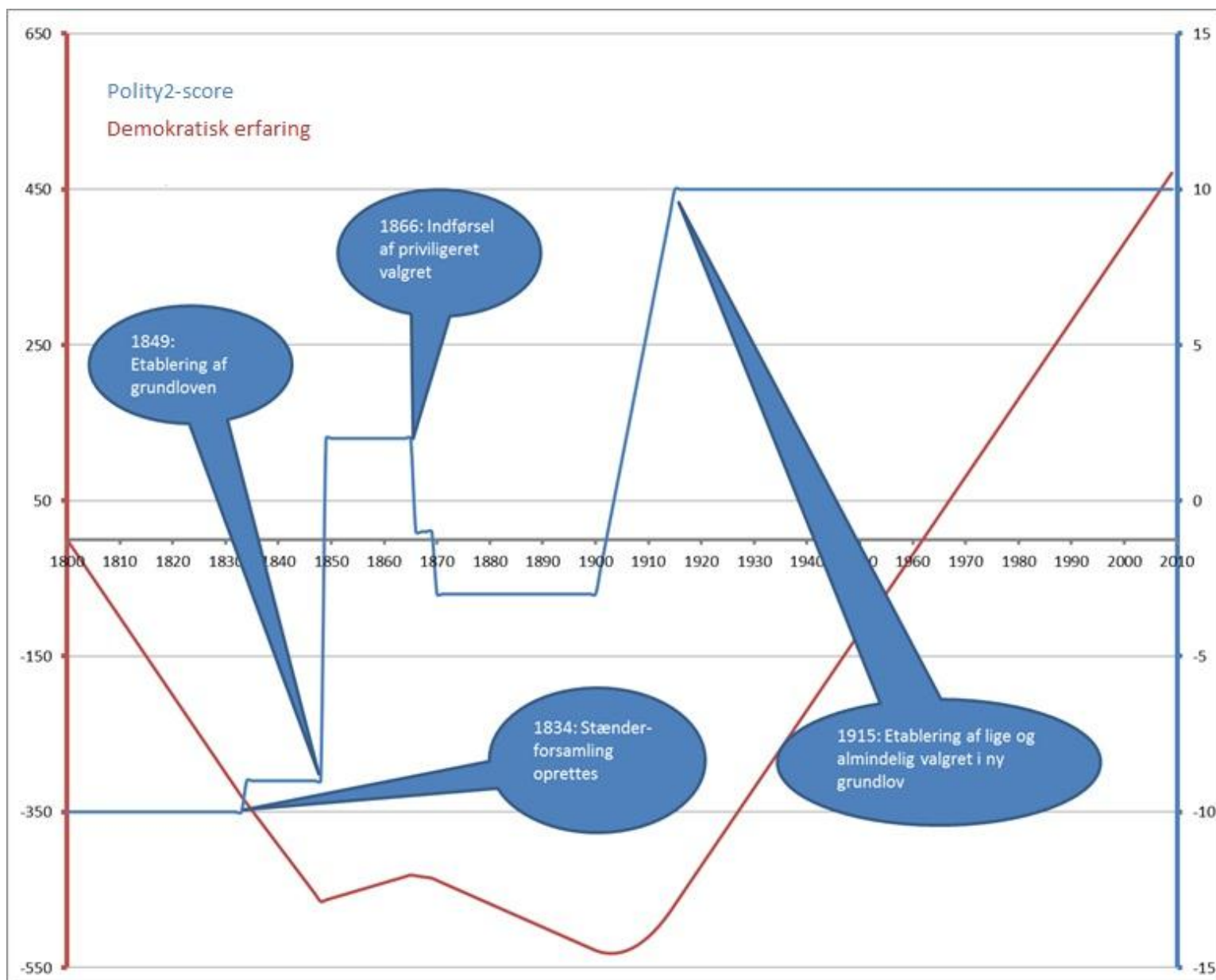
Projektet søger at korrigere disse potentielt kraftigt bias-skabende generaliseringer og det sene startpunkt i kodningen gennem en mere grundig og historisk informeret kodning af de manglende landeår tilbage til år 1800⁴. Derudover kodes også en mængde lande, som Gerring et al ikke inkluderer i deres tidsserie. Endelig forbedres selve akkumuleringen væsentligt ved brugen af lande- og tidsspecifikke deprecieringsrater for den demokratiske erfaring svarende til befolkningsudskiftningen i de pågældende landeår; frem for blot de universelle 1 %.

Det ideelle ville naturligvis være at lade en akkumulering (med depreciering) gå tilbage til tidernes morgen, men dette projekt vælger af to hovedårsager år 1800 som starttidspunkt. Polity IV-projektet begynder selv

⁴ Denne kodning af de omkring 18.000 manglende landeår har min speciemakker og jeg udført i nærværende speciale, men den kan med fordel forbedres til det mere kontekstsensitive.

tidsserien i år 1800, og allerede fra de første år noteres en betydelig variation i polity2-scores blandt de få kodede lande. Gik man længere tilbage i akkumuleringen, ville man dels ikke have de få lande, som Polity har kodet tilbage til år 1800, at støtte sig til i kodningen, og dels ville variationen i graden af folkelig indflydelse begynde at dale kraftigt. Det kan tælles på få, vestligt fokuserede hænder, hvor mange regimer der i det nittende århundrede udviste nogen særlig folkelig indflydelse.

Nedenfor illustreres denne akkumulerende operationalisering med Danmarks demokratiske historie målt i almindelig polity2-score og i målet for demokratisk erfaring⁵.

Det ses af figuren, at målet for demokratisk erfaring (hvis y-værdier hører til den venstre y-akse) er langt mindre sensitiv over for ændringer i demokratistanden end polity2-scoren (hvis y-værdier hører til højre

⁵ Figuren er en tilvirkning af en tilsvarende figur i nærværende speciale. Af fremstillingsmæssige årsager er $\delta = 0$.

y-akse), som skifter næsten øjeblikkeligt ved ændringer i de formelle demokratiske institutioner⁶. Dermed afspejler målet for demokratisk erfaring bedre træge ændringer som følge af læringseffekter og normdannelse.

Således vurderes det, at dette mål for demokratisk erfaring kan bidrage med en betydelig mere valid testning af både den dyadiske og den monadiske version af den demokratiske fredstese, end det hidtil har været muligt.

Efter denne skitsering af projektets operationalisering af demokratisk erfaring går jeg nu over til at beskrive operationaliseringen af risikoperception.

Risikoperception

IP-litteraturen er siden Stephen Walt præsenterede sine ideer om trusselsbalancering (Walt, 1985) blevet væsentligt udvidet med et fokus på staters perception af hinandens intentioner, parallelt med at den aktørbaserede konfliktlitteratur har zoomet ind på staters perception af risikable valg (se fx Van Evera, 1999; Berejikian, 2002 og Druckman, 2001).

Ud fra den amerikanske konfliktlitteratur om valget mellem pisk og gulerødder i påvirkningen af andre staters udenrigspolitik efterspørger Alexander George en teori for internationale aktørers perception af risikoen for konflikt i en given situation (George, 2003: 466). Denne efterspørgsel genlyder hos selveste Hans Morgenthau i hans *Six Principles of Political Realism*, hvor han retter blikket mod psykologien for at forudsige afvigende perceptioner af risikable valg (Morgenthau, 1978: 6-9). Morgenthau efterlyser en teori for "a coherent system of irrationality" (Morgenthau, 1978: 7).

Det dominerende paradigme inden for IP til forklaring af staters præferencer for risiko er fortsat økonomisk inspireret rationalitet, hvor aktørers handlinger drives af forventning om enten relativ eller absolut nytte. Som Morgenthau og et utal af andre forfatter både før og siden har anerkendt, løber den strengt rationelle aktørantagelse dog ofte ind i problemer, når den møder virkeligheden. Både individer og stater handler simpelthen alt for tit i uoverensstemmelse med de strengt rationelle modellens forventninger (Dawes, 1998 og Hogarth & Goldstein, 1996). Et særligt gennemgående resultat er, at aktører ser ud til at have inkonsistente præferencer i forhold til risiko (Kahneman, Slovic & Tversky, 1982).

Moderne psykologi og aktørteori er kommet et godt stykke videre siden Morgenthau, og en række teorier om menneskelige risikoperception baseret på forskelle i personlighedstræk har set dagens lys i konfliktlitteraturen (Caspi et al, 1997; Zuckerman & Kuhlman, 2000; Bardo, Donohew & Harrington, 1996). Inden for IP har særligt Stephen Stedmans personlighedsbaserede tilgang til *spoilers* i fredsprocesser været indflydelsesrig og har opnået bred anvendelse i bl.a. FN (dette kommer fx tydeligt til udtryk i *Report of the Secretary-General on enhancing mediation and its support activities* fra 2009).

De populære personlighedsbaserede tilgange til risikoperception i IP er blevet kritiseret for at kræve for megen information om beslutningstageres personligheder til at kunne bruges *ex ante* (Zahar, 2010: 267). Disse teorier savner i høj grad evnen til at forudsige adfærd under virkelighedens begrænsede information.

⁶ Se Glaeser et al, 2004 for en udførlig gennemgang af det rene polity2-måls volatilitet

Et andet af de førende alternativer til almindelig, forventet nytte-teori er *prospect theory*. Teorien blev grundlagt af psykologerne Kahneman og Tversky i 1979 og udmærker sig ved forklare risikosøgende adfærd, samtidig med at kunne udlede forudsigelser om aktørers handlinger (Amini, 1997: 11).

Prospect Theory

Hvor strengt rationelle modeller forudsiger, at aktører til enhver tid vil forsøge at maksimere forventet nytte, hævder PT, at aktører handler forskelligt, ud fra hvilken type ændringer i deres samlede nytte de står overfor (Davis, 2000:32).

Hvis aktører opfatter en situation som et valg mellem to onder (og dermed befinder sig i det såkaldte *domain of loss*), vil de være mere risikovillige, end hvis de ser den som et valg mellem to goder (*domain of gains*). Pga. en psykologisk aversion mod tab vil man ifølge PT vælge mere risikoavert mellem sikker gevinst og usikker gevinst end mellem sikkert tab og usikkert tab, selvom forskellen i forventet nytte er den samme (Amini, 1997:12).

I følgende eksempel vil aktøren i domain of gains vælge den sikre gevinst (Handling A), mens aktøren i domain of loss vil vælge den usikre bøde (Handling B) – selvom differencen i nettonytte er ens:

Tabel 1: Illustration af risikoaversion i domain of gains		
Domain of Gains	A: Sikker gevinst på 4500kr	B: Plat-eller-krone om gevinst på 10.000kr
Sandsynlighed	100 %	50 %
Forventet nytte	4500kr	5000kr

Tabel 2: Illustration af risikosøgen i domain of loss		
Domain of Loss	A: Sikker bøde på 4500kr	B: Plat-eller-krone om bøde på 10.000kr
Sandsynlighed	100 %	50 %
Forventet nytte	- 4500kr	- 5000kr

For at undersøge demokratiets effekt på risikovillighed er det altså centralt at afgøre, hvilket domæne en stat overvejende befinder sig i. Det er nødvendigt at have en variabel for risikoperception at korrelere med den demokratiske erfaring.

Når teorien således appliceres på international politik, og aktørerne bliver stater, der eksempelvis skal vælge mellem status quo eller en aggressiv handling, er det imidlertid meget sjældent muligt at observere, om de ser deres handlemuligheder som tab eller gevinster (Davis, 2000: 41). Den afhængige variabel, *risikoperception*, er ofte ikke-observerbar.

Den største barriere for anvendelse af Prospect Theory i IP er netop "*The lack of a theory of framing*" (Davis, 2000:42); vi ved endnu ikke, hvad der afgør, om stater overvejende befinder sig i domain of loss eller domain of gains (Boettcher, 2004: 332).

Projektet vil opstille en proxy for risikoperception og benytte denne proxy til at undersøge sammenhængen mellem demokrati og risikovillighed. Dermed søger projektet at bidrage til vores forståelse af kausalmekanismer i både den dyadiske og den monadiske demokratiske fred.

Endvidere vil projektet bidrage til anvendelsen af Prospect Theory generelt ved at analysere en række andre mulige determinanter for risikoperception.

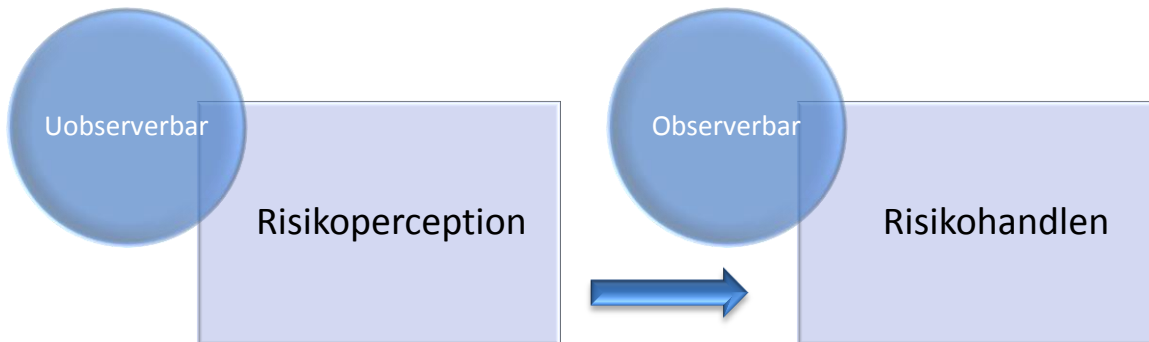
Operationalisering af risikoperception

For at finde ud af hvad der påvirker stateres framing, må man sammenligne situationer, hvor stater har framet deres valgmuligheder som værende mellem tab, og situationer hvor de har framet dem som værende mellem gevinster.

Denne framing er naturligvis ikke umiddelbart observerbar, hvorfor der anvendes en proxy baseret på, hvor risikovilligt stater har handlet i konfliktsituationer.

Dette antager, at PT's påståede kausalitet mellem aktørers risikovilligheden og deres framing af valgmuligheder overordnet set er korrekt. Selvom dette naturligvis ikke er afgjort, støtter data fra talrige eksperimenter op om, at denne hovedpåstand er robust både ved økonomiske dilemmaer (Kahneman and Tversky, 1979; Tversky and Kahneman, 1986, 1991; Kahneman, Knetsch, and Thaler, 1991) og dilemmaer relateret til international konflikt (Boettcher, 1995; 2004 samt vedlagte praktikopgave). Eksplicit testning af teoriens applikation på IP uden for laboratoriet er mindre udbredt – hvilket har givet anledning til kritik af resultaternes eksterne validitet (Levy, 1997: 98) – men også her opnås resultater konsistente med PT (se fx Bauer & Rotte, 1997).

Antagelsen gør det muligt at slutte om en aktørs domæne ud fra graden af risikoaversion i adfærden. Hvis en stat eksempelvis agerer kraftigt risikosøgende i en konflikt, udledes det, at man her overvejende har befundet sig i domain of loss. Dermed anvendes den observerbare variabel *risikohandlen* som indikator på den uobserverbare variabel *risikoperception*.

Således opnås en proxy for staters risiko, der kan benyttes som afhængig variabel i analyser af demokratiers præferencer for risiko samt i mere eksplorative analyser af, hvad der generelt påvirker risikoperception.

Kodning

Ligesom demokratisk erfaring kræver risikohandlen en særegen kodning for at kunne dække det ønskede koncept. Til dette formål kombineres *Correlates of War's* mål for staters materielle kapaciteter fra *National Material Capabilities*-datasættet med projektets datasæt for *Militarized Interstate Dispute*.

Hver aktør i hver dyade kodes med et simpelt mål for risikohandlen ud fra følgende foreløbige kodemanual:

Tabel 3: Udkast til kodemanual for komponenter i variabelen risikohandlen

Variabel	Måleniveau	Koderegel
Initiativtager til konflikt (Z₁)	<u>Nominal</u> 1 = Ja 0 = Nej	Tildeles ud fra COW's indikator for <i>Originator of Dispute</i>
Magtforhold mellem stat X og modpart (Z₂)	<u>Intervalskaleret</u> Lave værdier angiver, at stat X er <i>mindre</i> materielt magtfuld end sin modpart i konflikten, mens høje værdier angiver, at stat X er <i>mere</i> materielt magtfuld end sin modpart	Beregnes ud fra formlen: $\frac{CINC_{Stat\ X}}{CINC_{Modpart}}$ Hvor CINC dækker over COW's indikator for materielle kapabiliteter, <i>Composite Index of National Capability</i>
Kamphandlinger i konflikt (Z₃)	<u>Nominal</u> 1 = Kamphandlinger 0 = Ingen kamphandlinger	Tildeles ud fra COW's indikator for <i>Highest Action in Dispute</i> . Variablen kodes 1, hvis HiAct angiver en af følgende værdier: "Attack", "Clash", "Declaration of war", "Use of CBR weapons", "Begin interstate war" eller "Join interstate war" Variablen kodes 0 i andre tilfælde
Resultat af konflikt (Z₄)	<u>Nominal</u> 1 = Stat X trækker sig 0 = Alle andre resultater	Tildeles ud fra COW's indikator for <i>Outcome</i> . Variablen kodes 1, hvis Outcome angiver "Yield" for stat X Variablen kodes 0 i andre tilfælde

Disse variable kombineres til en risikohandlen-score for hvert land i hver konflikt; forudsat at statslige aktører er nogenlunde klar over kapaciteterne af stater, de indgår i konflikt med, og at eskalering eller initiering af en konflikt betragtes som en usikker valgmulighed:

Tabel 4: Udkast til kodemanual for kombination af komponenter i variabelen risikohandlen

Variabel	Måleniveau	Koderegel
Risikohandlen (Z₅)	Nominal	Variablen kodes -1, hvis følgende kriterier er opfyldt:
	-1 = Risikoavers 0 = Ubestemt 1 = Risikosøgende	$Z_3 = 0$ (Ingen kamphandlinger) $Z_4 = 1$ (Stat X giver sig) $Z_2 \geq 1 + \varphi$ (Stat X er $1 + \varphi$ gange så magtfuld som sin modpart, hvor φ er et positivt tal, der angiver, hvor meget <i>mere</i> magtfuld end sin modpart man ønsker, at Stat X skal være, for at kriteriet er opfyldt)
		Variablen kodes 1, hvis følgende kriterier er opfyldt: $Z_1 = 1$ (Stat X er initiativtager til konflikten) $Z_4 = 0$ (Stat X giver sig ikke) eller $Z_3 = 1$ (kamphandlinger finder sted) $Z_2 \leq 1 - \theta$ (Stat X er $1 - \theta$ gange så magtfuld som sin modpart, hvor θ er et positivt tal, der angiver, hvor meget <i>mindre</i> magtfuld end sin modpart man ønsker, at Stat X skal være, for at kriteriet er opfyldt)
		Variablen kodes 0, hvis hverken kriterierne for koderne -1 eller 1 er opfyldt

Ifølge ovenstående kodemanual kodes stater, der overgiver sig til mindre magtfulde stater uden kamp, som risikoaverse og dermed i domain of gains i de pågældende situationer. Stater, der initierer konflikt med mere magtfulde stater end dem selv, og som enten ikke giver op eller først gør det efter kamp, kodes som risikosøgende og dermed i domain of loss.

At kriterierne for kodning af stateres handlinger som risikoaverse eller risikosøgende ikke er bredere, skyldes at man ellers nemt kan komme til at blande risikoneutrale handlinger ind med de risikoaverse og risikosøgende.

Særligt ville det være problematisk at slutte fra konflikters resultater (med undtagelse af overgivelse som brugt ovenfor) til risikoperceptionen hos de involverede aktører.

Det kunne eksempelvis være fristende at kode stater, der tager initiativ til konflikter, de siden taber, som værende risikosøgende. Disse aktører har trods alt foretaget en handling som tydeligvis var risikabel – de endte jo med at tabe. Det afgørende for risikoperception er imidlertid ikke, om stater foretager valg, der set i bakspejlet var fornuftige eller ufornuftige, men om de, inden de har oplevet konsekvenserne af deres handlinger, handler risikosøgende eller risikoavers. Det er perceptioner af risici og ikke faktuel risici, variabelen søger at måle.

Således kan en statslig aktør, der starter en konflikt, men ender med at tabe, sagtens have opfattet sin handling som værende risikoneutral eller risikoavers, selvom det retrospektivt kan have lignet en gamble.

En stat, som tager initiativ til konflikt med en synligt mægtigere stat og ikke uden videre giver op, vil derimod sandsynligvis have ageret risikosøgende, ligesom en stat, der overgiver sig til en synligt svagere stat uden kamp, sandsynligvis vil have ageret risikoavers.

Denne operationalisering er naturligvis stadig meget simpel og kan udvides for at tage hensyn til, at stat X fx kan have ressourcer engageret i en anden konflikt og dermed have mindre de facto magt, eller at stat X kan have magtfulde allierede, hvis kapabiliteter øger stat X's de facto magt. Sidstnævnte faktor kan inkorporeres gennem Weitsman & Shambaugh's mål for alliancestrukturer (oprindeligt fra Bueno de Mesquita, 1985).

Desuden bør den mekaniske konstruktion af variabelen for stateres risikoperception suppleres med historiske data ved konflikter på grænsen mellem variabelens værdier.

Efter at have beskrevet de foreløbige operationaliseringer af de afgørende variable, demokratisk erfaring og risikoperception, vil jeg nu skitsere projektets metoder og datakilder.

Metoder og datakilder

Alle analyser med konflikt som afhængig variabel udføres med både binær logistisk regression og OLS, mens modellerne med proxien for risikoperception anvender multinomial logistisk regression og OLS.

I alle tilfælde opstilles modeller med originale, manglende observationer over for modeller med imputerede værdier. I imputationen tages hensyn til, at nogle variables udfald (fx krig) kan være for idiosynkratiske til at blive meningsfuldt imputeret.

Nedenstående tabel illustrerer de påtænkte metoder samt datakilder for afhængige og uafhængige variable.

Tabel 5: Metoder og datakilder			
	Metode	Datakilder: Afhængige variable	Datakilder: Uafhængige variable
Monadisk og Dyadisk analyse	Ordinary Least Squares-regression samt binær og multinomial logistisk regression	Major Episodes of Political Violence	Polity IV World Development Indicators
	Pooled TSCS med henholdsvis landeår og dyadeår	<u>Correlates of War:</u> Militarized Interstate Disputes	Penn World Tables
	Multipel imputation af manglende data med King et als EM-algoritme AMELIA II (Honaker & King, 2010)	The New COW War Data, 1816 – 2007	The Quality of Government Institute
		National Material Capabilities Formal Alliances	<u>Correlates of war:</u> Intergovernmental Organizations

Produktet – foreløbig disposition for projektet

Projektet vil sandsynligvis munde ud i en monografi, der dækker de fire hovedbidrag: Testning af den demokratiske fredstese med et historisk sensitivt mål for demokratisk erfaring, testning af den indirekte effekt af demokrati på konflikt gennem risikovillighed, testning demokratiets direkte effekt på risikovillighed samt endelig mere eksplorativ testning af pålidelige determinanter for stateres framing af risikable valg.

Den foreløbige disposition ser ud som følger:

Tabel 6: Foreløbig disposition	
<u>Del 1:</u> Introduktion til det kvantitative studie af den demokratiske fred (ca. 30 sider)	
Kapitel 1	Introduktion
Kapitel 2	Status for litteraturen: Hvortil er vi nået, og hvad mangler der?
Kapitel 3	Den demokratiske fred og risikoperception
<u>Del 2:</u> Teori og operationalisering: Demokratisk erfaring (ca. 60 sider)	
Kapitel 4	Teorien bag den demokratiske fred
Kapitel 5	Status for litteraturen: Hvortil er vi nået, og hvad mangler der?
Kapitel 6	Kodning af demokratisk erfaring
<u>Del 3:</u> Teori og operationalisering: Risikoperception (ca. 50 sider)	
Kapitel 7	Prospect Theory og dets implikationer for International Politik
Kapitel 8	Status for litteraturen: Hvortil er vi nået, og hvad mangler der?
Kapitel 9	Kodning af risikohandlen som proxy for risikoperception
<u>Del 3:</u> Test af den demokratiske fredstese og demokratiets indirekte effekt gennem risikoperception (ca. 60 sider)	
Kapitel 8	Metodologi
Kapitel 9	Empirisk analyse af den monadiske og den dyadiske version af fredstesen med demokratisk erfaring
Kapitel 10	Empirisk analyse af den monadiske og den dyadiske version af fredstesen med demokratisk erfaring og kontrol for risikoperception

<u>Del 4:</u> Test af demokratiets direkte effekt på risikoperception og test af determinanter for staters framing (ca. 40 sider)	
Kapitel 11	Metodologi
Kapitel 12	Monadiske og den dyadiske empirisk analyse af demokratiets betydning for staters framing
Kapitel 13	Monadiske og den dyadiske empirisk analyse af en række øvrige variables betydning staters framing
<u>Del 5:</u> Diskussion og konklusion (ca. 30 sider)	
Kapitel 14	Diskussion: Hvilken relevans har projektets resultater dels for litteraturen på feltet og dels for den virkelige verdens udenrigspolitik?
Kapitel 15	Konklusion
<u>I alt: ca. 270 sider</u>	

Hvis min vejleder anbefaler det, er det muligt, at jeg deler projektet op i en række artikler i stedet for en monografi. Disse artikler vil i så fald dække forskellige aspekter af de fire hovedpunkter. Hvis valget forbliver på en monografi, planlægger jeg under alle omstændigheder at udgive mindst to internationale artikler; én for hver af projektets empiriske dele. Desuden ønsker jeg gennem dansksprogede papers eller konferencer at formidle projektets resultater til et dansk publikum.

Vejledning

Min foretrukne vejleder ville være Lektor Peter Viggo Jakobsen, der har udgivet talrige studier af konfliktdynamik og i sine udgivelser har et skarpt fokus på anvendeligheden af resultater fra IP-faget for udenrigspolitik i den virkelige verden. Jeg har stiftet bekendtskab med Peter Viggo som underviser i to fag og som vejleder på den vedlagte praktikopgave, og i alle tre sammenhænge har jeg nydt godt af hans pragmatiske og udogmatiske tilgang til både IP-teori og samfundsvidenskabelig metode. Ydermere vil hans væld af viden om konflikthistorie være uvurderligt i en den afgørende operationaliseringsfase af projektet.

Endelig er Peter Viggo fagkoordinator for faget International Politik ved instituttet, hvilket for mig udgør en attraktiv mulighed for at undervise i løbet af Ph.d.-forløbet.

Glimrende alternativer ville være Lektor Anders Wivel, som har udgivet bredt om spændingsfeltet mellem liberalisme og realisme og i tilgift beskæftiger sig med de risikovillige småstaters rolle i international politik, eller Lektor Birthe Hansen, hvis fokus på alliancedannelser samt USA's omstridte unipolaritet ligeledes er af oplagt relevans for projektet.

Litteratur

- Agresti, Alan & Barbara Finlay. (1997). 'Statistical Methods for the Social Sciences'. New Jersey: Pearson Education.
- Amini, Gitty M. (1997). 'A Larger Role for Positive Sanctions in Cases of Compellence?'. *Working paper*.
- Bardo, M.T., R L. Donohew & N.G. Harrington. (1996). 'Psychobiology of Novelty Seeking and Drug Seeking Behavior'. *Behavioral Brain Research*, vol. 77. 23-43
- Bauer, Thomas & Ralph Rotte. (1997). 'Prospect Theory Goes to War: Loss-Aversion and the Duration of Military Combat'. München: University of Munich Economics Department.
- Bayer, Resat & Michael Bernhard. (2010). 'The Operationalization of Democracy and the Strength of the Democratic Peace: A Test of the Relative Utility of Scalar and Dichotomous Measures'. *Conflict Management and Peace Science*, vol. 27(1). 85-101
- Berejikian, Jeffrey. (1997). 'A Cognitive Theory of Deterrence'. *Journal of Peace Research*, vol 39(2). 165-183
- Boegehold, Alan. (1996). 'The Athenian Government in Thucydides'. I Robert Strassler (ed.) *Thucydides: A Comprehensive Guide to the Peloponnesian War*. New York: Free Press.
- Boettcher, William A. (1995). 'Methods, Numbers, and Words: Prospect Theory in International Relations'. *The Journal of Conflict Resolution*, vol. 39(3). 561-583
- Boettcher, William A. (2004). 'The Prospect for Prospect Theory: An Empirical Evaluation of International Relations Applications of Framing and Loss Aversion'. *Political Psychology*, vol. 25(3). 331-362
- Bueno de Mesquita, Bruce. (1981). 'The War Trap'. New Haven: Yale University Press.
- Bueno de Mesquita, Bruce. (1985). 'The War Trap Re-visited', *American Political Science Review*, vol. 79(1). 158-177.
- Bueno de Mesquita, Bruce & David Lalman. (1992). 'War and Reason'. New Haven: Yale University Press.
- Caspi, Avshalom, Honalee Harrington, Terrie E. Moffitt, Dot Begg, Nigel Dickson, John Langley & Phil A. Silva. (1997). 'Personality Differences Predict Health-Risk Behaviors in Young Adulthood: Evidence from a Longitudinal Study'. *Journal of Personality and Social Psychology*, vol. 73(5). 1052-1063
- Davis Jr., James W. (2000). 'Threats and Promises'. Baltimore: The Johns Hopkins University Press.

- Dawes, R. (1998). 'Behavioral Decision Making and Judgment'. I D. T. Gilbert, S. T. Fiske & G. Lindzey (eds). *The Handbook of Social Psychology*. New York: McGraw-Hill.
- De Schweinitz, Karl, Jr. (1959). 'Industrialization, Labor Controls, and Democracy'. *Economic Development and Cultural Change*, vol. 7. 385-404.
- Druckman, James. (2001). 'On the Limits of Framing: Who Can Frame?'. *The Journal of Politics*, vol 63(4). 1041-1066.
- George, Alexander (2003). 'The Need for Influence Theory and Actor-Specific Behavioral Models of Adversaries'. *Comparative Strategy*, vol. 22(5). 463-487
- Gerring, John, William Barndt & Philip Bond. (2003). 'Democracy and Economic Growth: A Historical Perspective.' Presented at the Annual Meeting of the American Political Science Association
- Hogarth, R & W. Goldstein. (1996). '*Judgment and Decision Making: An Interdisciplinary Reader*'. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jackson, Robert & Georg Sørensen. (2007). 'Introduction to International Relations Theories and Approaches'. New York: Oxford University Press.
- Kahneman, Daniel & Amos Tversky. (1979). 'Prospect Theory: An Analysis of Decision under Risk'. *Econometrica*, vol. 47(2). 263-292
- Kahneman, Daniel & Amos Tversky. (1986). 'Rational Choice and the Framing of Decisions'. *The Journal of Business*, vol. 59(4).251-278
- Kahneman, Daniel, J. L. Knetsch & R. H. Thale. (1991). 'The Endowment Effect, Loss Aversion, and Status Quo Bias'. *Journal of Economic Perspectives*, vol. 5. 193-206.
- Kant, Immanuel. ([1795] 1970). 'Perpetual Peace: A Philosophical Sketch'. I H. Reiss (ed.) *Kant's Political Writings*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kinsella, David. (2005). 'No Rest for the Democratic Peace'. *The American Political Science Review*, vol. 99(3). 453-457
- Levy, Jack S. (1997). 'Prospect Theory, Rational Choice, and International Relations'. *International Studies Quarterly*, vol. 41. 87-112
- Maoz Zeev & Bruce Russett. (1993). 'Normative and Structural Causes of Democratic Peace, 1946-1986'. *American Political Science Review*, vol. 87. 624-63
- Marshall, M. G., T. R. Gurr, C. Davenport, and K. Jagers. 2008. *Political Regime Characteristics and Transitions, 1800-2009 - Users Manual*

- Morgenthau, Hans. (1978). 'Politics among Nations: The Struggle for Power and Peace'. New York: Alfred A. Knopf.
- Oneal, John & Bruce Russett. (1997). 'The Classical Liberals Were Right: Democracy, Interdependence, and Conflict, 1950–1985'. *International Studies Quarterly*, vol. 41. 267-294
- Oneal, John & Bruce Russett. (1999a). 'Is the Liberal Peace Just an Artifact of Cold War Interests? Assessing Recent Critiques'. *International Interactions*, vol. 25. 1-29
- Oneal, John & Bruce Russett. (1999b). 'The Kantian Peace: The Pacific Benefits of Democracy, Interdependence, and International Organizations, 1885–1992'. *World Politics*, vol. 52. 1-37
- Oneal, John & Bruce Russett. (2001a). 'Clear and Clean: The Fixed Effects of Democracy and Economic Interdependence'. *International Organization*, vol. 55. 469-485
- Oneal, John & Bruce Russett. (2001b). 'Triangulating Peace: Democracy, Trade, and International Organizations'. New York: W. W. Norton.
- Owen, John. (2004). 'Democratic Peace Research: Whence and Whither?'. *International Politics*, vol. 41(4). 605-617
- Persson, Torsten & Guido Tabellini. (2009). 'Democratic Capital: The Nexus of Political and Economic Change'. *American Economic Journal: Macroeconomics*, vol. 1(2). 88-126
- Russett, Bruce. (1990). 'Controlling the Sword: The Democratic Governance of National Security'. Cambridge: Harvard University Press.
- Russett, Bruce. (1993). 'Grasping the Democratic Peace: Principles for a Post-Cold War World'. Princeton: Princeton University Press.
- Russett, Bruce. (1995). 'The Democratic Peace: And Yet It Moves'. *International Security*, vol. 19. 164-175
- Russett, Bruce. (2009). 'Democracy, War and Expansion through Historical Lenses'. *European Journal of International Relations*, vol. 15 (1). 9-36.
- Rousseau, David. (2005). 'Democracy and War: Institutions, Norms and the Evolution of International Conflict'. Palo Alto: Stanford University Press.
- Small, Melvin & David Singer. (1976). 'The War-Proneness of Democratic Regimes'. *Jerusalem Journal of International Relations*, vol. 1. 50-69.
- Van Evera, Stephen. (2001). 'Causes of War'. New York: Cornell University Press.

- Walt, Stephen M. (1985). 'Alliance Formation and the Balance of World Power'. *International Security*, vol. 9(4). 3-43
- Waltz, Kenneth N. (1988). 'The Origins of War in Neorealist Theory'. I Robert I. Rotberg & Theodore K. Rabb. *The Origin and Prevention of Major Wars*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Weitsman, Patricia & George Shambaugh. (2002). 'International Systems, Domestic Structures, and Risk'. *Journal of Peace Research*, vol. 39 (3). 289-312
- Williamson, Olliver. (1998). 'The Economic Institutions of Capitalism'. New York: Free Press.
- Tversky, Amos, Daniel Kahneman & P. Slovic. (1990). 'The Causes of Preference Reversal'. *American Economic Review*, vol. 80(1). 204-217
- Zahar, Marie-Joëlle. (2010). 'SRSG Mediation I Civil Wars: Revisiting the "Spoiler" Debate'. *Global Governance*, vol. 16. 265-280
- Zuckerman, Marvin & Michael Kuhlman. (2000). 'Personality and Risk-Taking: Common Biosocial Factors'. *Journal of Personality*, vol. 68(6). 999-1029